

Obsah

Finanční gramotnost	3
Seznam obrázků	9
Značky a symboly v učebním textu	11
Seznam zkratk	13
PŘEDMLUVA	15
1. KAPITOLA: ÚVOD DO PROBLEMATIKY FINANČNÍ GRAMOTNOSTI	19
1.1 Základní terminologie	20
1.2 Základní dělení finanční gramotnosti	22
1.3 Filozofie finanční gramotnosti	23
1.3.1 Osobní odpovědnost každého občana	24
2. KAPITOLA: SOCIÁLNÍ A PSYCHOLOGICKÉ ASPEKTY FINANČNÍ GRAMOTNOSTI	29
2.1 Definice a význam finančního vzdělávání	30
2.1.1 Finanční vzdělávání v České republice	30
2.1.2 Národní strategie finančního vzdělávání	30
2.2 Finanční gramotnost pohledem ekonomické psychologie	31
2.2.1 Peníze v roli moderního života občana	32
2.2.2 Motivace a finanční gramotnost	32
2.2.3 Subjektivní vnímání zadluženosti a úvěrů	32
2.2.4 Sociální aspekty finanční gramotnosti	33
2.2.5 Předlužení jako sociálně-ekonomický problém	33
2.3 Ochrana spotřebitele v kontextu finanční gramotnosti	34
2.3.1 Reklamace zboží	34
2.3.2 Možnost vrácení zboží	35
2.4 Životní cyklus rodiny	35
3. KAPITOLA: RODINNÉ FINANCE A PLÁNOVÁNÍ	41
3.1 Úroveň znalostí v oblasti financí	42
3.2 Kvalitní finanční plán	45
3.3 Rodinný rozpočet	46
3.3.1 Cíle rodinného rozpočtu	47
3.3.2 Výdaje	48
3.3.3 Rodinné bohatství a finanční přebytky	49
4. KAPITOLA: BANKOVNICTVÍ A BANKOVNÍ PRODUKTY	55
4.1 Bankovníctví	56
4.1.2 Banky v ČR	57
4.2 Bankovní produkty	58

4.2.1	Depozitní (vkladové) bankovní produkty	59
4.2.2	Bankovní finančně úvěrové produkty	61
4.2.3	Legislativní aspekty v bankovníctví	62
4.2.4	Platební karty	62
4.3	Platební styk	63
4.3.1	Tuzemský platební styk	65
4.3.2	Zahraniční platební styk	66
4.4	Podvodná jednání	67
4.4.1	Phishing	67
4.4.2	Pharming	69
4.4.3	Skimming	69
5.	KAPITOLA: STAVEBNÍ SPOŘENÍ	75
5.1	Základní terminologie stavebního spoření	76
5.1.1	Státní podpora	77
5.1.2	Průběh spoření	77
5.1.3	Tvorba fondu stavebního spoření	79
6.	KAPITOLA: ÚVĚRY	85
6.1	Bankovní úvěrové produkty	86
6.1.1	Vybrané úvěrové produkty	86
6.1.2	Úrok a úroková sazba	89
6.1.3	RPSN	90
6.2	Úvěrové registry	91
6.2.1	BRKI – Bankovní registr klientských informací	91
6.2.2	NRKI – nebankovní registr klientských informací	92
6.2.3	Registry sdružení SOLUS	93
6.2.4	CRÚ – Centrální registr úvěrů	93
6.3	Terminologie v oblasti leasingu	94
6.3.1	Úvěr	94
6.3.2	Finanční leasing	95
6.3.3	Operativní leasing	95
6.3.4	Operativní full service leasing	96
6.4	Zodpovědné zadlužování	97
7.	KAPITOLA: FINANCOVÁNÍ BYDLENÍ	103
7.1	Terminologie hypotečních úvěrů	104
7.1.1	Účelovost hypotečního úvěru	105
7.1.2	Úroková sazba a její fixace	105
7.1.3	Anuitní splácení hypotečního úvěru	106
7.1.4	Bonita klienta	107
7.1.5	Čerpání hypotečního úvěru a doba splatnosti	108
7.1.6	LTV (loan to value)	108
7.1.7	Refinancování hypotečního úvěru	108
7.1.8	Daň z nabytí nemovitých věcí	108
7.1.9	Jednodušší porovnání hypoték díky RPSN	109
7.1.10	Aktuální vývoj a situace na trhu	109

7.2	Byt v osobním vlastnictví	110
7.2.1	Rizika při nákupu nemovitosti	111
7.2.2	Alternativní řešení	112
7.3	Družstevní byt	113
7.3.1	Rizika při pořízení bytu v družstevním vlastnictví	113
7.3.2	Koupě družstevního bytu	114
8.	KAPITOLA: FINANČNÍ TRHY A INVESTICE	119
8.1	Struktura a subjekty finančního trhu	120
8.1.1	Sektory finančního trhu	121
8.1.2	Poskytovatelé finančních služeb, finanční zprostředkovatelé a dohled	121
8.2	Rizika při investování	125
8.3	Finanční instrumenty	127
8.3.1	Akcie	128
8.3.2	Dluhopisy	130
8.4	Investice do podílových fondů	134
8.4.1	Investiční zaměření fondů	136
8.4.2	Finanční deriváty	138
8.4.3	Zdanění příjmů z prodeje cenných papírů u fyzických osob	140
8.4.4	Motivace investování do fondů	140
8.5	Plánování investičního portfolia	142
9.	KAPITOLA: DŮCHODOVÉ ZABEZPEČENÍ	149
9.1	Důchodový systém a jeho vývoj	150
9.1.1	Penzijní systémy podle jejich provozovatele	150
9.1.2	Penzijní systémy podle jejich financování	150
9.2	Současný český důchodový systém	151
9.2.1	První pilíř důchodového systému – základní všeobecný důchodový systém	151
9.2.2	Druhý pilíř důchodového systému (soukromé penzijní pojištění)	152
9.2.3	Třetí pilíř důchodového systému (doplňkové penzijní připojištění)	152
10.	KAPITOLA: POJIŠŤOVNICTVÍ A POJIŠTĚNÍ	157
10.1	Obecné principy pojišťovnictví a pojistné produkty	158
10.2	Životní pojištění – pojistné produkty, pojistné	162
10.3	Neživotní pojištění – pojistné produkty, pojistné	166
11.	KAPITOLA: FINANČNÍ TÍŠEŇ A FINANČNÍ PORADENSTVÍ	173
11.1	Postupy v případě finanční tísně	174
11.1.1	Informační povinnost žadatele o úvěr	175
11.1.2	Základní principy prevence finanční tísně	175
11.1.3	Konsolidace půjček	176
11.1.4	Osobní bankrot	176
11.1.5	Exekuce	177
11.1.6	Odborné poradenství a centra	177
11.2	Finanční poradenství	178
11.2.1	Práce finančního poradce s klientem a jeho odbornost	179
11.2.2	Subjekty finančního trhu	181

12. KAPITOLA: ZÁKLADY FINANČNÍ MATEMATIKY	187
12.2 Jednoduché úročení	188
12.2.7 Jednoduché polhůtní úročení	189
12.1.2 Jednoduché předlůtní úročení	193
12.1.3 Praktické aplikace jednoduchého polhůtního úročení	195
12.1.4 Praktické aplikace jednoduchého předlůtního úročení	199
12.2 Složené úročení	200
12.2.1 Složené úročení s častějším připsováním úroku	202
12.2.2 Smíšené úročení	203
12.2.3 Nominální a reálná úroková míra	205
12.3.4 Efektivní úroková míra	206
 13. KAPITOLA: ZÁVĚREČNÉ SHRUTÍ	 213
 GLOSÁŘ	 216
LITERATURA	226